

[Žmogaus kova prieš valdžią - tai atminties kova prieš užmaršumą](#) :: Your Favorite Site

Kioskų reforma: grėsmė smulkiesiems prekybininkams

Už ką pirsime naujus paviljonus? Nejaugi miestas mus vers bankrotuoti? Tokius klausimus merijai kelia smulkieji prekybininkai, nes sostinės valdžia užsimojo pakeisti kioskus: reiks pirkti naujus ar baigti verslą?

Kamuoja nežinia Batsiuvys, „Vilniaus diena“ prisistatęs Albinu, metalinį kioską Antakalnyje, kuriame remontuoja batus, nuomojasi beveik 20 metų, turi nuolatinių klientų. Jei už savus pinigų pirkti naują, to padaryti Albinas negalės, o jo verslas žlugs. Batsiuvys nesiginčija: išties jo kioskas atrodo nekaip, o jei kas pastatytų naują ir leistų nuomotis – būtų puiku. „O už ką aš nusipirksiu tą naują kioską? Per dieną surenku šimtą litų, sumokėjus mokesčius, už medžiagas, man lieka 30 litų. Tai ką man reikės daryti? Gal meras nežino, kaip mes sunkiai verčiamės?“ – skundėsi pašnekovas. Panašiai kalba ir Rima, prekiaujanti viename kioske šalia Antakalnio troleibusų žiedo. Jos kiosko eksploatavimo sutartis su miestu baigiasi kitų metų balandį. „Kad kalbama apie naujus kioskus, aišku, gerai. Tačiau ar juos galėsime nuomotis už normalią kainą? Nieko nežinome ir niekas su mumis nesikalba“, – klausimus žėrė prekybininkė. Iš septynių metalinių kioskų šalia Antakalnio troleibusų žiedo eilinę darbo dieną veikia vos keli. Rima pasakojo, kad jai priklauso ir dar keletas čia esančių kioskų – moteris už juos moka nuomą, nes manė, kad savivaldybė leis pasidaryti paviljoną, tačiau tokie jos planai neišdegė. „Kai atėmė alų, prekyba sekasi prasčiau. Žinoma, nelengva, bet išgyvenam“, – dėstė Rima, kioske besidarbuojanti nuo ankstyvo ryto iki 19 val. Dienraštis primena, kad prekyba alumi kioskuose uždrausta nuo šių metų sausio. Ji leidžiama tik paviljonuose. Dainius Dauparas, „Lietuvos spaudos“, valdančios didžiausią kioskų tinklą sostinėje, vadovas, sako, kad apie būsimą „kioskų reformą“ jau kalbėjosi su savivaldybės atstovais, tačiau lig šiol jokios oficialios informacijos jie nėra pateikę. D. Dauparas sako, kad „Lietuvos spauda“ jau porą metų sostinėje nebestato naujų kioskų. „Mes ne vienus metus investavome į savo tinklą. Pagrindinis mums rūpimas klausimas – kada ir kokiomis kainomis reikės įsigyti tuos naujus kioskus. Žinoma būtų labai pozityvu, jei savivaldybė juos dotuotų arba pasiūlytų keletą variantų, kad būtų galima skaičiuoti, svarstyti, ar apsimokės, ir panašiai“, – kalbėjo „Lietuvos spaudos“ vadovas. Jei nepirks, sutarčių nepratęs. Naujus kioskus pagal savivaldybės reikalavimus iš jos atrinktų gamintojų bus galima užsisakyti jau vasarą. Pats miestas ateityje rengiasi įsigyti tik kelis kioskus ir vėliau juos išnuomoti. Taip dienraščiu aiškino Vytautas Grinius, savivaldybės Ekonomikos ir investicijų departamento direktorius. Savivaldybės skelbtas konkursas tipinių kioskų gamintojams parinkti jau baigėsi – artimiausiomis dienomis turėtų paaiškėti ir jų kainos. Savivaldybė gavo tris tiekėjų pasiūlymus. „Kai baigsis dabartinės sutartys su kioskus nuomojančiais prekybininkais, jie turės pagal miesto pasiūlytą projektą pasigaminti kioską, jei norės, kad pratęstume leidimus. Norime, kad kioskai būtų vienodos išvaizdos, o ne taip, kaip dabar: vieni šokie, kiti – kitokie“, – reformos esmę pristatė V. Grinius. Savivaldybės atstovo teigimu, mėnesinė rinkliava už prekybą kioskuose ir taip nedidelė, tad kokios nors finansinės pagalbos perkant kioską iš miesto tikėtis nereikia. „Čia ir yra lengvata, kad miestui mokama tik rinkliava. Jei miestas pastatė kioską ir išnuomojo, mokama po 80 litų per mėnesį už 1 kv. m, – aiškino V. Grinius. – Juk kioskininkai ir dabar pirkosi ar statė kioskus. Norėdavo – ir pasistatydavo. Tačiau tie kioskai moraliskai atgyvenę. Konteinerius primenantys statiniai tikrai nepuošia miesto. O nauja tvarka galios be išimties visiems kioskams, taip pat spaudos. Anot pašnekovo, pats miestas ateityje planuoja įsigyti tris kioskus, vėliau juos išnuomoti, šalia jų įrengti dviračių nuomos punktus. V. Grinius minėjo, kad jau ir dabar vieną dalį kiosko Šventaragio gatvėje savivaldybė yra išnuomojusi, o likusioje jo dalyje veikia Turizmo informacijos centras. Rengia naują planą. Miesto valdžia jau rengia ir naują pertvarkytinų prekybos kioskų galimų vietų schemą. Tai padaryti pavesta savivaldybės įmonei „Vilniaus planas“. Mindaugas Pakalnis, miesto vyriausiasis architektas, sako, kad jau parengti ir išplatinti trys tipinių kioskų projektų variantai. Tačiau jie dar bus tobulinami. „Pasiūlymus papildysime punktu, kad būtų galima pastatyti elektrinius dviračius, įrengti kavinę, informacijos centrus. T. y. kad kioskai būtų skirti ne vien prekybai. Reikalavimai – vienodas dizainas, bet juose galės veikti daugiau verslų ir juose bus teikiama daugiau paslaugų miestiečiams“, – kalbėjo M. Pakalnis. Tačiau kol kas – tai tik idėjos. Dar neapsispręsta dėl vietų, kuriose galėtų atsirasti tokie nauji statiniai. „Kioskų reformos tikslas taip pat yra patraukti juos iš tų vietų, kur jie nepageidaujami, pavyzdžiui, toliau nuo mokyklų. Tačiau konkrečių sprendimų dar nėra. Analizuojame“, – kalbėjo architektas. Jo teigimu, didžiausios problemos susijusios su stoties rajone įsikūrusiais kioskininkais, nes kai kurie jų yra ir privatizavę žemę po kioskais: „Iš tikro ten, šalia stoties, yra chaosas“, – konstatavo architektas. Mėnesinė rinkliava už prekybą (litaus už 1 kv. m) kioskuose ir paviljonuose reprezentacinėse vietose – 25. Kitose vietose – 12. Nuo 1996 m. sausio 1 d. prie miesto prijungtose teritorijose – 6. Kioskų (paviljonų) skaičius pagal seniūnijas: Seniūnija Skaičius Šeškinė 48 Verkieiai 42 Pilaitė 40 Žirmūnai 35 Naujininkai 32 Antakalnis 31 Šaltinis: Vilniaus miesto savivaldybė Vilniaus mero, A. Zuoko komentaras. Suprantame, kad kioskai yra labai svarbūs smulkiajam verslui, šeimos verslui. Kioskų sostinėje bus, tik keisis jų forma. Ką tik baigėsi konkursas dėl tipinių kioskų gamintojų parinkimo, tad nemažą dalį tokių miestiečius erzinančių prekybos vietų neliks. Tiksliau, metalinius kioskus greitai pakeis civilizuotos ir gražios prekybos vietos. Mes jų nė nebevadinsime kioskais, tai bus mažoji prekybos vieta, skirta smulkiajam arba šeimos verslui. Norėtume, kad tose prekybos vietose būtų teikiamos įvairesnės paslaugos: kad tai būtų ne tik maistoprekių parduotuvės ir spaudos kioskai, bet ir, pavyzdžiui, mažos kavinės. Užtikrinu: nišą smulkiajam ir šeimos verslui mieste išlaikysime. Ar naujus kioskus prekiautojai turės pirkti už savus pinigus? Bus įvairių galimybių. Mes dalį būsimų prekyviečių įrengsime už savas lėšas ir prekiautojai jas galės nuomotis. Tie, kurie norės patys investuoti galės pasirinkti ir iš savivaldybės parinkto gamintojo nusipirkti kioską, kurio dizainą mes nustatome. Ar smulkieji prekybininkai pajėgs įpirkti naujus kioskus? Iš tiesų: daugumos kioskininkų ir savivaldybės sutartys baigiasi 2013-aisiais. Galiu pasakyti: mes savo išpareigojimus būsimė įvykdę. Abi šalys turi galvoti apie ateitį, apie naujas sutartis. Tačiau manau, dalį kioskų jie iš mūsų galės nuomotis.